

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

Katowice, dnia 5 lutego 2010 r.

**Pan
Kazimierz Górski
Prezydent
Miasta Sosnowca**

LKA-4112-01-01/2009
S/09/002

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach skontrolowała Urząd Miasta Sosnowca² w zakresie dotyczącym składowania, w okresie od 1 stycznia 2007 r. do 30 czerwca 2009 r., odpadów w górnictwym wyrobisku popiaskowym należącym do CTL Maczki-Bór Sp. z o.o. w Sosnowcu³ oraz w zakresie ustalania i poboru podatku od nieruchomości przez Urząd z tego tytułu od wymienionej Spółki w okresie od 1 stycznia 2003 r. do 30 czerwca 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 7 stycznia 2010 roku, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezydentowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Urzędu w zakresie dotyczącym składowania odpadów w górnictwym wyrobisku popiaskowym należącym do Spółki, pomimo stwierdzonej nieprawidłowości, natomiast negatywnie ocenia działalność Urzędu w zakresie ustalania i poboru podatku od nieruchomości od tego podatnika.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące oceny częściowe i ustalenia kontroli:

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Zwany dalej „Urzędem”,

³ Zwana dalej „Spółką”

- I. Pozytywną ocenę w zakresie dotyczącym składowania odpadów w górnictwym wyrobisku popiaskowym należącym do Spółki uzasadniają następujące ustalenia kontroli:
1. Obowiązujące w Gminie Sosnowiec, w okresie objętym kontrolą, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sosnowiec⁴ oraz Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla wschodniej i południowo-wschodniej części gminy Sosnowiec⁵ określały kierunek, przeznaczenie i zasady zagospodarowania górnictwego wyrobiska popiaskowego należącego do Spółki. Projekt Studium został zaopiniowany zgodnie z wymogami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym⁶, a projekt Planu zagospodarowania został uzgodniony i zaopiniowany zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym⁷. Zgłoszone do projektu Planu zagospodarowania uwagi zostały rozpatrzone w terminie wynikającym z postanowień art. 17 pkt 12 tej ustawy, natomiast zgłoszone do projektu wnioski rozpatrzono 5 dni po terminie określonym w art. 17 pkt 3, co wynikało z opóźnienia w przekazaniu przez Spółkę projektu zagospodarowania jej terenów inwestycyjnych wraz z koncepcją obsługi komunikacyjnej terenu, który winien być uwzględniony w opracowaniu tego planu.
 2. Decyzje Prezydenta Miasta, znak: WGG.II.KM.6064-10/06 z 9 października 2006 r. o wykonaniu przez Spółkę rekultywacji terenu o powierzchni 160,32 ha po eksploatacji piasku pola „Bór-Wschód” oraz WGG.II.KM.6064-4/07 z 22 października 2007 r. o wykonaniu przez Spółkę rekultywacji wierzchowiny terenu w rejonie pompowni głównego odwadniania nr 6 w ramach rekultywacji zwałowiska „Bór-Zachód” o pow. 28,17 ha, zostały wydane, zgodnie z przepisem art. 22 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych⁸, tj. po zasięgnięciu opinii Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego. Kierunek rekultywacji wskazany w ww. decyzjach był zgodny z obowiązującym Planem zagospodarowania. Jednocześnie NIK zwraca uwagę, że ww. decyzje nie określały stopnia ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów, ustalonego na podstawie dwóch odrębnych opinii rzeczoznawców. Stanowiło to naruszenie art. 22 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy.

⁴ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sosnowiec, zwane dalej „Studium”, uchwalone przez Radę Miejską w Sosnowcu w dniu 28 października 1999 r. uchwałą Nr 279/XIV/99, zmienione uchwałą Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 25 września 2003 r. uchwałą Nr 177/XIV/03

⁵ Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla wschodniej i południowo-wschodniej części gminy Sosnowiec, zwany dalej „Planem zagospodarowania”, uchwalony przez Radę Miejską w Sosnowcu w dniu 25 sierpnia 2005 r. uchwałą Nr 711/XLIII/05

⁶ Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139 ze zm.

⁷ Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.

⁸ Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266 ze zm.

Prezydent Miasta wyjaśnił, że odrolnienie gruntów miało charakter trwały z uwagi na wydobywanie kopaliny na tym terenie od ponad 20 lat, a stopień utraty wartości użytkowej gruntów był całkowity, tym samym ponoszenie kosztów na wykonanie dwóch odrębnych opinii rzeczoznawców było całkowicie nieuzasadnione.

3. Pracownicy Urzędu wzięli udział w dniu 9 maja 2008 r. w kontroli, przeprowadzonej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, której przedmiotem była rekultywacja wyrobisk popiaskowych Bór-Wschód i Bór-Zachód oraz przeprowadzili w dniu 5 lutego 2007 r. kontrolę w Spółce w zakresie rekultywacji wyrobiska popiaskowego Bór-Wschód z wykorzystaniem odpadów pogórnich.

W wyniku ostatniej z ww. kontroli, Spółka została zobowiązana do wykonania dokumentacji podsumowującej prowadzony monitoring wyrobiska Bór-Zachód oraz do opracowania w terminie do dnia 15 maja 2007 r. aneksu do projektu rekultywacji wyrobiska Bór-Wschód uwzględniającego aktualnie stosowaną technologię wypełniania wyrobiska oraz zabezpieczenia przeciwpożarowego. Do dnia zakończenia kontroli Spółka nie opracowała aneksu do projektu rekultywacji, a Urząd nie podejmował działań mających na celu wykonanie tego dokumentu. Powyższe wyjaśniono zobligowaniem Spółki przez Marszałka Województwa Śląskiego w decyzji z 6 czerwca 2008 r. do sporządzenia przeglądu ekologicznego, dotyczącego oddziaływania na środowisko w wyniku prowadzonej rekultywacji, oraz do wykonania do dnia 31 grudnia 2009 r. dokumentacji dotyczącej zabezpieczenia przed samozapłonem odpadów wykorzystywanych do rekultywacji, co wynikało z decyzji z dnia 19 lutego 2009 r. Zdaniem NIK nie usprawiedliwia to ponad półtorarocznej bezczynności Urzędu w przedmiotowej sprawie (ostatnią informację o działaniach na rzecz realizacji zalecenia Spółka przekazała 16 lipca 2007 r.)

- II. Negatywną ocenę w zakresie ustalania i poboru podatku od nieruchomości od CTL Maczki-Bór Sp. z o.o. w Sosnowcu przez Urząd uzasadniają następujące ustalenia kontroli:

1. Prowadzona w Urzędzie ewidencja gruntów i budynków, której dane, w myśl postanowień art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne⁹, stanowią m.in. podstawę wymiaru podatków, nie zawierała pełnych danych ewidencyjnych dotyczących budynków, wymaganych przepisem § 63 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r.

⁹ Dz. U. z 2005 r. Nr 240, poz. 2027 ze zm.

w sprawie ewidencji gruntów i budynków¹⁰. Dotyczyło to danych ujętych w pkt 2, 6-7 i 13 ww. przepisu, tj.: numeru porządkowego, którym oznaczony został budynek w trybie przepisów o numeracji nieruchomości, wartości budynku oraz daty określenia tej wartości, roku zakończenia budowy, łącznego, wyrażone w m², pola powierzchni użytkowej wszystkich lokali w budynku i pomieszczeń przynależnych do lokali.

Jak wyjaśnił Prezydent Miasta, rejestr budynków i lokali założony został w wyniku „modernizacji” ewidencji gruntów i budynków, która zakończyła się w dniu 17 lipca 2009 r., a dane zawarte w tym rejestrze pozyskano w oparciu o dokumentację zgromadzoną w Wydziale Geodezji i Kartografii oraz wywiad terenowy. Wg wyjaśnień, z uwagi na sposób pozyskania tych danych nie obejmują one pełnej informacji przewidzianej w ww. przepisie rozporządzenia i będą sukcesywnie uzupełniane w trakcie prowadzenia rejestru.

Ponadto, prowadzona w Urzędzie w systemie informatycznym ewidencja podatkowa nieruchomości dotycząca osób prawnych nie ujmowała danych wymaganych przepisami § 4 ust. 3 i § 5 ust. 5 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie ewidencji podatkowej nieruchomości¹¹. W zakresie danych dotyczących podatnika – informacji czy podatnik jest właścicielem, posiadaczem samoistnym, użytkownikiem wieczystym lub posiadaczem zależnym przedmiotów opodatkowania (§ 4 ust. 3) oraz danych określających podstawę prawną zastosowania dla gruntów, budynków lub ich części albo budowli lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, zwolnienia albo ulgi od podatku od nieruchomości, podatku rolnego lub podatku leśnego (§ 5 ust. 5 pkt 1).

W ocenie NIK, braku w ewidencji powyższych danych nie uzasadniają wyjaśnienia Naczelnika Wydziału Podatków, która podała, iż ewidencja ta, ze wszystkimi wymaganymi danymi, powinna być założona w Gminie Sosnowiec do 31 grudnia 2010 r., uwzględniając wdrożenie w lipcu 2009 r. systemu informatycznego prowadzenia ewidencji podatkowej nieruchomości oraz postanowienia § 7 ww. rozporządzenia, bowiem do brakujących danych nie mają zastosowania postanowienia tego przepisu.

[...]¹²

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

¹⁰ Dz. U. Nr 38, poz. 454

¹¹ Dz. U. Nr 107, poz. 1138

¹² Ochrona tajemnicy skarbowej na podstawie art. 293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.).

- 1. Zapewnienie opracowania przez Spółkę aneksu do projektu rekultywacji wyrobiska Bór- Wschód.**
- 2. Podjęcie działań w celu uzupełnienia ewidencji gruntów i budynków oraz ewidencji podatkowej nieruchomości o brakujące dane.**

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezydenta, w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.